

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 100/21

Λουξεμβούργο, 10 Ιουνίου 2021

Απόφαση στην υπόθεση C-609/19 και στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-776/19 έως C-782/19
BNP Paribas Personal Finance

Σε καταναλωτή που συνήψε δάνειο συνομολογηθέν σε ξένο νόμισμα και ο οποίος αγνοεί τον καταχρηστικό χαρακτήρα ρήτρας δανειακής σύμβασης δεν μπορεί να αντιταχθεί προθεσμία όσον αφορά την επιστροφή των ποσών που καταβλήθηκαν βάσει της επίμαχης ρήτρας

Η πληροφόρηση που παρέχει ο δανειστής στον καταναλωτή σχετικά με την ύπαρξη του συναλλαγματικού κινδύνου δεν πληροί την απαίτηση διαφάνειας αν στηρίζεται στην υπόθεση ότι η ισοτιμία μεταξύ του λογιστικού νομίσματος και του νομίσματος πληρωμής θα παραμείνει σταθερή καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης

Το 2008 και το 2009, διάφοροι καταναλωτές συνήψαν με την τράπεζα BNP Paribas Personal Finance συμβάσεις ενυπόθηκου δανείου συνομολογηθέντος σε ελβετικά φράγκα (CHF) και επιστρεπτέου σε ευρώ για να χρηματοδοτήσουν την αγορά ακινήτων ή μεριδίων εταιριών ακινήτων. Λόγω των χαρακτηριστικών των δανείων αυτών, η σύναψή τους συνεπαγόταν συναλλαγματικό κίνδυνο συνδεδεμένο με τις διακυμάνσεις της ισοτιμίας του ευρώ προς το CHF. Μολονότι δεν γινόταν καμία ρητή μνεία του κινδύνου αυτού στις συμβάσεις δανείου, εξ αυτών προέκυπτε εμμέσως ότι ο συγκεκριμένος κίνδυνος ήταν εγγενής στις συμβάσεις και βάρυνε τον καταναλωτή.

Κατόπιν δυσκολιών που αντιμετώπισαν οι καταναλωτές με την καταβολή των μηνιαίων δόσεων, κινήθηκαν ένδικες διαδικασίες ενώπιον, αντιστοίχως, του πρωτοδικείου Lagny-sur-Marne (Γαλλία) και του πολυμελούς πρωτοδικείου Παρισιού (Γαλλία). Τα δικαστήρια αυτά καλούνται να εξετάσουν αν οι ρήτρες των επίμαχων δανειακών συμβάσεων, οι οποίες εξέθεσαν τους καταναλωτές σε απεριόριστο κίνδυνο, πρέπει, υπό το πρίσμα της οδηγίας για τις καταχρηστικές ρήτρες στις συμβάσεις που συνάπτονται με καταναλωτές¹, να θεωρηθούν καταχρηστικές και, ως εκ τούτου, μη δεσμευτικές για τους δανειολήπτες. Στο πλαίσιο αυτό, το πρωτοδικείο Lagny-sur-Marne και το πολυμελές πρωτοδικείο Παρισιού υπέβαλαν στο Δικαστήριο σειρά προδικαστικών ερωτημάτων σχετικών με την ερμηνεία της οδηγίας.

Με τις σημερινές του αποφάσεις, πρώτον, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι οι καταχρηστικές ρήτρες που περιλαμβάνονται σε σύμβαση συναπτόμενη με καταναλωτή δεν δεσμεύουν τον τελευταίο και πρέπει να θεωρούνται ως ουδέποτε υπάρξασες, μη δυνάμενες, ως εκ τούτου, να επηρεάσουν την πραγματική και νομική του κατάσταση. Κατά συνέπεια, το Δικαστήριο κρίνει ότι **δεν επιτρέπεται να προβλεφθεί οποιαδήποτε προθεσμία παραγραφής για την άσκηση αγωγής από καταναλωτή με σκοπό τη διαπίστωση του καταχρηστικού χαρακτήρα ρήτρας περιλαμβανόμενης σε τέτοια σύμβαση.**

Το Δικαστήριο υπογραμμίζει πάντως ότι η οδηγία δεν αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση η οποία προβλέπει προθεσμία παραγραφής για την άσκηση αγωγής με αντικείμενο την επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών συνεπεία της ως άνω διαπίστωσης. Εντούτοις, **προθεσμία παραγραφής για την επιστροφή ποσών καταβληθέντων βάσει καταχρηστικών ρητρών η οποία ενδέχεται να έχει λήξει πριν ακόμη ο καταναλωτής μπορέσει να λάβει γνώση του**

¹ Οδηγία 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές (ΕΕ 1993, L 95, σ. 29)

καταχρηστικού χαρακτήρα της ρήτηρας δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να είναι συμβατή με την οδηγία.

Δεύτερον, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι απόκειται στα αιτούντα δικαστήρια να εκτιμήσουν αν οι επίδικες ρήτρες καθορίζουν ένα ουσιώδες στοιχείο που χαρακτηρίζει τις επίμαχες δανειακές συμβάσεις και αποτελεί το κύριο αντικείμενο αυτών. Συγκεκριμένα, σε μια τέτοια περίπτωση, η οδηγία επιτρέπει τον έλεγχο του καταχρηστικού χαρακτήρα τους μόνον εφόσον οι ρήτρες αυτές δεν είναι διατυπωμένες κατά τρόπο σαφή και κατανοητό.

Τρίτον, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι **δεν πληροί την απαίτηση διαφάνειας η κατά τον χρόνο σύναψης της σύμβασης παροχή –ακόμη και πολυάριθμων– πληροφοριών από τον επαγγελματία στον καταναλωτή, όταν οι πληροφορίες αυτές στηρίζονται στην υπόθεση ότι η ισοτιμία μεταξύ των λογιστικών νομισμάτων και του νομίσματος πληρωμής θα παραμείνει σταθερή καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της οικείας σύμβασης.** Τούτο ισχύει ιδίως όταν ο επαγγελματίας δεν έχει προειδοποιήσει τον καταναλωτή για το οικονομικό πλαίσιο που ενδέχεται να επηρεάσει τις διακυμάνσεις των συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Τέταρτον, υπό το πρίσμα των γνώσεων του επαγγελματία σχετικά με το προβλέψιμο οικονομικό πλαίσιο που μπορεί να έχει επιπτώσεις στις διακυμάνσεις των συναλλαγματικών ισοτιμιών, των ισχυρότερων μέσων του επαγγελματία για την πρόβλεψη του συναλλαγματικού κινδύνου, καθώς και του σημαντικού κινδύνου σχετικά με τις διακυμάνσεις των συναλλαγματικών ισοτιμιών τον οποίο επιρρίπτουν στον καταναλωτή οι επίδικες συμβατικές ρήτρες, το Δικαστήριο κρίνει ότι **οι ρήτρες αυτές μπορούν να δημιουργήσουν εις βάρος του καταναλωτή σημαντική ανισορροπία μεταξύ των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των μερών που απορρέουν από τη δανειακή σύμβαση.** Πράγματι, στο μέτρο που ο επαγγελματίας δεν τήρησε την απαίτηση διαφάνειας έναντι του καταναλωτή, **οι εν λόγω ρήτρες φαίνεται να επιρρίπτουν στον καταναλωτή κίνδυνο δυσανάλογο προς τις παρασχεθείσες υπηρεσίες και το χορηγηθέν ποσό του δανείου,** δεδομένου ότι η εφαρμογή των συγκεκριμένων ρητρών συνεπάγεται ότι ο καταναλωτής πρέπει να επωμιστεί το κόστος της εξέλιξης των προθεσμιακών συναλλαγματικών ισοτιμιών.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το πλήρες κείμενο των αποφάσεων ([C-609/19](#) και [C-776/19 έως C-782/19](#)) είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής τους

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση των αποφάσεων διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106